

[Leonhard Hansen.]

nedsat, tildels skulle kunne fortsætte det arbejde, som blev afbrudt i forrige samling.

Da det er tredje gang, lovforslaget er til første behandling, skal jeg undlade at komme ind på enkeltheder — det ville jo bare blive gentagelser af, hvad der tidligere er sagt —, men jeg skal henvise til mit partis ordførertaler ved de foregående førstebehandlinger og slutte med på mit partis vegne at anbefale lovforslaget til tingets velvillige og hurtige behandling.

Ølgaard: Det er jo rigtigt, at det efter dette lovforslags forhistorie vil være uden mening at gå ind i en stor debat ved denne lejlighed både om principper og enkeltheder.

Lovforslaget har, som det blev sagt før, været underkastet to førstebehandlinger, og de hovedsynspunkter, som mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Axel Kristensen, ved disse lejligheder har fremført, vedkender vi os fortsat.

Dette gælder navnlig vore betænkeligheder ved den foreslåede kolossale udvidelse af lovens område. Vi har stadig betænkeligheder ved at fastsætte ensartede regler for vidt forskellige erhvervsområder som f. eks. industriområdet, kontorområdet, jordbruget o. s. v., men vi vedkender os også stadig en positiv indstilling overfor selve sagen: at få skabt en virkelig betryggende, god og forstandig arbejderbeskyttelseslovgivning, en lovgivning, der også er i overensstemmelse med livets praksis. Såvel udfra en menneskelig betragtning som også økonomisk og erhvervsmæssigt set er det ønskeligt at få en sådan lovgivning gennemført.

I sidste rigsdagssamling blev der udført et stort og godt arbejde i udvalget, og jeg synes egentlig, man kan sige, at dette arbejde varsler om muligheden for at få en god lov ud af det. Vi skal have en lov, der beskytter arbejderne, herunder også børnene og ungdommen, mod ulykker, mod erhvervs sygdomme og mod misbrug, men vi skal passe på ikke at lave en lov, der beskytter dem mod at lære at arbejde, mod at lære arbejdets pligter og mod at lære dem respekt for arbejdet. Her må man skelne mellem forskellige bestemmelser, der kan være berettigede, rigtige indenfor industri- og fabriksvirksomhed, men som ikke alene er uberettigede, men ligefrem skadelige i et erhverv som f. eks. jordbruget.

Disse hensyn, der ved tidligere lejligheder så udførligt og stærkt er fremhævet af mit partis ordfører, og hvortil jeg henviser, må tages. Jeg tror f. eks. ikke, afsnit III og afsnit V i lovforslaget er anvendelige

overfor jordbruget. Jeg skal imidlertid ikke uddybe disse ting videre, for det vil kun blive gentagelser, men blot sige, at udfra disse betragtninger vil mit parti medvirke til at få lovforslaget færdigbehandlet i denne rigsdagssamling.

Stæhr Johansen: Som den socialdemokratiske ordfører allerede har nævnt, har forslag til lov om arbejderbeskyttelse været fremsat for det høje ting to gange tidligere, og jeg kan derfor i store træk henholde mig til de bemærkninger, som det tidligere ærede medlem af det høje ting hr. Boeck-Hansen er fremkommet med, og som stadigvæk dækker mit partis opfattelse af dette problem. Jeg skal derfor kun fremsætte nogle få udtalelser om lovforslaget.

Mit parti er naturligvis fuldtud enig i de betragtninger, som den højtærede socialminister fremkom med om nødvendigheden af en ændring af den nugældende fabrikslovgivning. Det er jo en kendsgerning, at den fabrikslov, som man arbejder under her i Danmark, i virkeligheden stammer fra 1901, idet de ændringer, der blev gennemført i 1913, ikke var af en så omfattende karakter, at det i og for sig ændrede ånden i loven af 1901. Men siden 1901 er den tekniske og mekaniske udvikling i vort land foregået i et stedse stigende tempo, der har medført, at man på en helt anden måde har mekaniske hjælpemidler til rådighed indenfor industrien og indenfor erhvervs livet. Jeg behøver blot at nævne, at omkring år 1900 var den samlede hestekraft indenfor industrien her i landet ca. 50 000 hestekræfter, medens den i dag er nået op omkring 800 000 — den nye erhvervsstilling foreligger jo endnu ikke, men i hvert fald ligger tallet sandsynligvis heromkring, og det vokser jo stadig meget hastigt. Endvidere ved vi, at antallet af selvstændige virksomheder i industri og håndværk ved århundredskiftet var 77 000, medens man i 1948 var nået op på 109 000 selvstændige virksomheder. Det er en stigning på ikke mindre end 40 pct. og en stigning, som naturligvis først og fremmest falder indenfor de lidt større virksomheder, der jo beskæftiger stedse flere og flere arbejdere. I det samme tidsrum er i selve de industrielle virksomheder arbejderstyrken vokset fra ca. 180 000 til ikke mindre end 400 000. Jeg har nævnt disse tal, for de viser, hvor nødvendig en ændring af loven er. Mit partis stilling er den, at vi vil arbejde med på en ændring af loven, der kan bidrage til at føre denne à jour med den tekniske og mekaniske udvikling. Men om man i